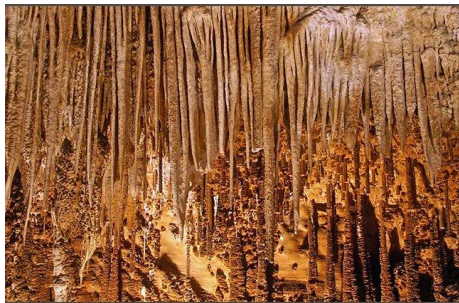

Cseppkő

A mészkőhegyekben kialakuló barlangok kialakulása és a cseppkőképződés két ellentétes, de egy egyensúlyra vezető kémiai reakció következménye.

A mészkő ugyan vízben nem, de savas vízben, például a szén-dioxid és a víz egyesülésével kialakult szén-savban főloldódik. Ez történik, amikor a szén-dioxid tartalmú esővíz beszivárog a mészkőhegy belsejébe. Ott „kioldja a hegyet”, barlangot képez, miközben a folya-

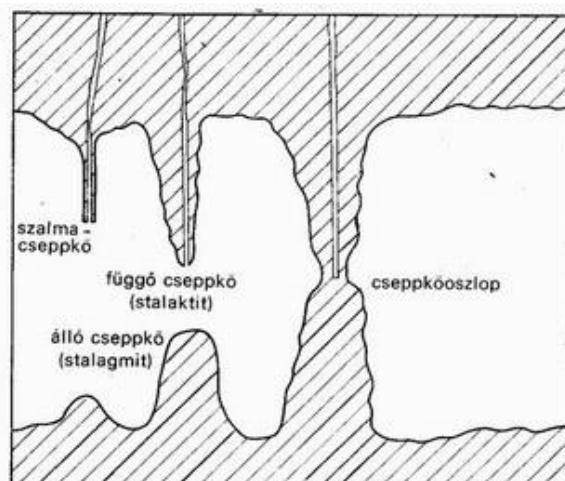
matban keletkező vízoldható kalcium-hidrogén-karbonát a vízzel együtt tovább csorog.

A barlang belsejében viszont, ha az ilyen, kalcium-hidrogén-karbonát tartalmú csordogáló víz például a megváltozott hőmérséklet miatt kevesebb szén-dioxidot tud feloldani, akkor a fenti egyensúlyi folyamat a visszaalakulás irányába tolódik. Így keletkezik a cseppkő.

Alaktani típusaik

- Függőcseppkő (sztalaktit): a barlangi kiválások leggyakoribb és legközismertebb típusa. A még le nem cseppent karsztvízből válik ki, így a barlangok mennyezeti részeiről jégcsapszerűen csüng alá.
- Állócseppkő (sztalagmit): a lehulló vízcseppekből kiváló, függőlegesen felfelé álló, domború aljú képződmény. Mérete és alakja a csepegés intenzitásától és az esés magasságától függ.
- Cseppkőoszlop (sztalagnát): a függő és a hozzá tartozó állócseppkő összenövésével alakul ki, azok formai jegyeit és kialakulásmódját őrzi.

FONTOS, HOGY A CSEPPKÖVEKHEZ NE ÉRJENEK HOZZÁ A BARLANG LÁTOGATÓI, MERT A KÉZRŐL VÉKONY ZSÍRRÉTEG TAPAD RÁ, AMI GÁTOLJA A TOVÁBBI NÖVEKEDÉSBEN.

Néhány sztalaktitváltozat

- ✓ Cseppkőcsap: 10–15 cm hosszúságú, vaskos függőcseppkő.
- ✓ Drapéria: Áthajló felületen végigfolyó, a vízcseppekből kiváló, függönyszerűen lelógó képződmény. Fiatal, keskeny változata a cseppkőléc. A drapériák látványos fajtái a cseppkőzászlók.
- ✓ Heliktit (görbecseppkő): Látszólag ellentmond a gravitáció törvényének, kukac vagy horog alakú képződmény.
- ✓ Szalmacseppkő: A függőcseppkő embrionális változata. Vékony falú, csőszerű, törékeny képződmény.

Csapatfeladat

Cseppkőbarlangok hazánkban

Az alábbiakban csapatunk feladata található. Néhány barlang neve és GPS koordinátái láthatóak, de az adatok összekeveredtek. A mellékelt megoldáslapon adjátok meg a megfelelő párokat és dobjátok be a dobozba! A csapat nevét ne felejtsetek el ráírni a lapra!

1	Aggteleki
2	Abaligeti
3	Pálvölgyi
4	István

A	N47.53284 E19.01613
B	N48.471841 E20.495311
C	N48.103759 E20.621501
D	N46.13667 E18.116235

A feladat forrásának helye: